

FIȘA DISCIPLINEI

Culturi regionale transilvanene/ Erdélyi regionális kultúrák/ Transsilvanian regional cultures

Anul de studii 2025-2026

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI CLUJ-NAPOCA
1.2 Facultatea	TEOLOGIE REFORMATĂ ȘI MUZICĂ
1.3 Departamentul	TEOLOGIE REFORMATĂ ȘI MUZICĂ
1.4 Domeniul de studii	TEOLOGIE
1.5 Nivel de studii	Licență (BA)
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Teologie reformată didactică (în limba maghiara)
1.7. Forma de învățământ	Zi/Cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Culturi regionale transilvanene TLM1105						
2.2 Titularul activităților de curs	Dr Péter István						
2.3 Titularul activităților de seminar	Dr. Péter István						
2.4 Anul de studiu	1	2.5 Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DC

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					56 ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					15
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					15
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					15
Tutoriat					5
Examinări					3
Alte activități: comunicare bidirecțională cu titularul de disciplină / tutorele					3
3.7 Total ore studiu individual					56
3.8 Total ore pe semestru					98
3.9 Numărul de credite					4

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	• nu sunt
4.2 de competențe	• Capacitatea de a înțelege cunoștințele fundamentale din domeniul

	culturii si a regionalitatii • prelucrarea individuala a informatiilor pe baza bibliografiei
--	---

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	• Laptop, proiector, difuzoare, conexiune internet, flipchart, • Platforma Google Meet/zoom, videoprojector,
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	• Introducerea temei, repartizarea sarcinilor în cadrul muncii în grup, discuția și utilizarea mijloacelor digitale.

6.1. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	• Oferă coaching și mentorat în chestiuni religioase și culturale. • Aplică cunoștințe despre comportamentul uman. • Oferă consiliere socială. • Asigură instruire legată de viața confesională. • Gestionază crize sociale. • Sprijină incluziunea.
Competențe transversale	• Da dovada de auto-reflecție • Demonstrează credibilitate. • Practica ascultarea activă. • Autoevaluare critică în raport cu credința, stilul educațional și propriile presupoziii • Integrarea perspectivelor teologice și sociologice în înțelegerea fenomenelor sociale și culturale religioase

Cunoștințe	Studentul cunoaște - mediul său cultural și religios, cu particularitățile sale specifice - importanța tradițiilor pentru menținerea calității vieții comunitare - comorile culturale și obiceiurile diferitelor regiuni și zone - și recunoaște corect valorile derivând din religiozitatea creștină și populară - gestionarea exactă a datelor
Aptitudini	Studentul este capabil/ poate: - analiza obiectiv procesele sociale - muncă consecventă - aplicarea unor metode de lucru eficiente - a înțelege și interpreta schimbările în spațiul cultural - Studentul este capabil și, în consecință, cu o atitudine corespunzătoare unei persoane educate, sprijină menținerea și răspândirea acestora. - Auto-interpretare critică și constructivă, analiză și autoevaluare - Observarea, înțelegerea și interpretarea proceselor sociale - Formarea perspectivei asupra culturii comunitare în spațiul social, pe baza valorilor religioase, credințelor, precum și a normelor, valorilor și principiilor sociale
Responsabilități și autonomie	Studentul este capabil - să recunoască, pe baza analizelor, gradul de integrare și de îndepărtare religioasă și este capabil să elaboreze strategii adecvate pentru prevenirea acestora, pentru încetinirea sau oprirea proceselor - Poate să stabilească, să mențină și să colaboreze eficient cu liderii religioși corespunzători.

	- a analiza obiectiv procesele sociale - muncă consecventă - aplicarea unor metode de lucru eficiente - a înțelege și interpreta schimbările în spațiul cultural - Studentul este capabil și, în consecință, cu o atitudine corespunzătoare unei persoane educate, sprijină menținerea și răspândirea acestora. - Auto-interpretare critică și constructivă, analiză și autoevaluare - Observarea, înțelegerea și interpretarea proceselor sociale - Formarea perspectivei asupra culturii comunitare în spațiul social, pe baza valorilor religioase, credințelor, precum și a normelor, valorilor și principiilor sociale
--	--

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• Atenția conștientă asupra mediului cultural specific, înțelegerea diferențelor și asemănărilor dintre diverse spații de viață. • Elaborarea unor strategii specifice care ajută comunitățile proprii să rămână flexibile în cadrul unei realități sociale în continuă schimbare și consecvente în conținut.
7.2 Obiectivele specifice	- A avea grijă conștient de propria cultură în spațiul schimbării sociale continue, ca element esențial al identității religioase și etnice. - Condițiile de existență și implicarea persoanei religioase și conștiente în spațiul social. - Interpretarea propriilor culturi religioase și etnice, a altor culturi, a culturilor străine, a spațiilor comune ale diversității. - Capacitatea de a recunoaște și conștientiza experiențele culturale și religioase și experiențele sociale. - Păstrarea valorilor religioase proprii, dezvoltarea capacității de toleranță culturală.

8. Conținuturi

8.1 Cursuri	Metode de predare	Observații
1. Interpretări culturale – cultura transilvăneană specifică	Prezentare cu PPT	
2. Harta regională – granițe religioase, etnice și culturale	Prezentare cu PPT	
3. Credințe, superstiții și obiceiuri legate de naștere	Prezentare cu PPT	
4. Botez, majorat religios, inițiere	Prezentare cu PPT	
5. Logodnă, cerere în căsătorie, nuntă, petrecere de nuntă	Prezentare cu PPT	
6. Moarte, înmormântare, doliu, cimitire	Prezentare cu PPT	
7. Împărțirea sărbătorilor în anul bisericesc	Prezentare cu PPT	
8. De la Anul Nou până la carnaval	Prezentare cu PPT	
9. De la Paște până la Rusalii, până la pâinea nouă	Prezentare cu PPT	
10. De la pâinea nouă până la Advent	Prezentare cu PPT	
11. Obiceiuri de iarnă, distracție, Advent, Crăciun, Revelion	Prezentare cu	

12. Cetății, castele, biserici, conace	PPT	
13. Personalități bisericești faimoase, oameni de renume și harta lor regională	Prezentare cu PPT	
14. Credințe, superstiții, spirite, vrăjitorii populare și vindecări	Prezentare cu PPT	
BIBLIOGRAFIE: Bakó Ferenc (1987): Palócföldi lakodalom, Bp Balassa Iván (1973): A magyar temetők néprajza, Ethn, LXXXIV. 225 Baksay Sándor (1891): Magyar népszokások. In: Az Osztrák-Magyar Monarchia írásban és képekben II. 73-148 Balassa Iván (1989): A magyar falvak temetői, Budapest Balassa Iván. Ortutay Gyula (1979): A naptári év szokásai. In: Magyar néprajz. 603-631, Bp Bálint Sándor (1933): Lakodalmi szokások Szeged-Alsóvároson, NNy V. 36-41, 87-95 Balázs Márton (1942): Adatok Háromszék vármegye néprajzához, Sepsiszentgyörgy Bálint Sándor (1976): Karácsony, húsvét, pünkösöd. A nagyünnepek hazai és közép-európai hagyományvilágából. Bp Bálint Sándor (1980): Halál, temetés, túlvilág, In: Bálint Sándor 1980 a: 187-212 Polcz Alaine: Gyászban lenni. Budapest, Pont kiadó. 2000. Radnóti Ilona: Temetkezési szokások a dualizmus kori Pécs zsidóságánál. JPM Évkönyve 43. 1998. 181-192. Rihtman-Auguštin, Dunja: Biographic Items in Yugoslav and Italian Death Notices. In: Hofer Tamás-Niedermüller Péter(szerk.). Life History as Cultural Construction/Performance. Budapest, MTA Néprajzi Kutató Csoport. 1988. 310-325. Sebestyén Károly: Háromszéki sírkövek. Néprajzi Értesítő VIII. 1907. 105-110. Sebestyén Károly: Székelyföldi kopjafák és sírkeresztek. Néprajzi Értesítő VI. 1905. 103-107. Solymossy Sándor: Ősi fejfaformák népünkénél. Ethnographia XLI. 1930. 65-84. Szabó Péter: „Szomorodott szívvel tudatjuk...” Jell-Kép 1981/1 29-36. Szabó Péter: Gyászjelentések a 19. században és a 20. század elején. Ars Hungarica/1. Budapest. 1983. 87-92 Szirtes Gábor: A milleniumi Pécs. Pécs, Pro Pannonia. 2000. Tátrai Zsuzsanna: „Gyász”. In: Néprajzi Lexikon 2. Budapest. Akadémiai Kiadó, 1979. 339-340. Végh Kálmán: A holtak iránti kegyelem hajdan és most. Budapest, k.n. 1891. Virt István: Halállal kapcsolatos szokások és hiedelmek Zoboralján. Budapest, MTA Néprajzi Kutató Csoport. 1987. Viski Károly: Mi a kopjafa? Néprajzi Értesítő XI. 1910. 221-224. Viski Károly: Szalontai fejfák vésett díszítései. Néprajzi Értesítő XIV. 1913. 68-76.		
8.2 Seminar / Laborator	Metode didactice	Mentiuni
Metode didactice Fiecare elev își pregătește prezentarea propriei localități și regiunii, în care conturează evenimentele istorice importante ale localității și regiunii, clădirile monument, bisericile, cimitirele și alte valori culturale din zonă, obiceiurile populare existente și dispărute, personalitățile marcante și noile obiceiuri culturale. O așteptare esențială este ca, pe lângă valorile propriei culturi, să acorde atenție și valorilor altor etnii și grupuri religioase. Prezentarea și discutarea lucrărilor elevilor, analiza și compararea elementelor comune și a particularităților.	Prezentarea lucrărilor de seminar - PPT	

Bibliografie

Bakó Ferenc (1987): Palócföldi lakodalom, Bp
Balassa Iván (1973): A magyar temetők néprajza, Ethn, LXXXIV. 225-242
Baksay Sándor (1891): Magyar népszokások. In: Az Osztrák-Magyar Monarchia írásban és képekben II. 73-148
Balassa Iván (1989): A magyar falvak temetői, Budapest
Balassa Iván. Ortutay Gyula (1979): A naptári év szokásai. In: Magyar néprajz. 603-631, Bp
Bálint Sándor (1933): Lakodalmi szokások Szeged-Alsóvároson, NNy V. 36-41, 87-95
Balázs Márton (1942): Adatok Háromszék vármegye néprajzához, Sepsiszentgyörgy
Bálint Sándor (1976): Karácsony, húsvét, pünkösd. A nagyünnepek hazai és közép-európai hagyományvilágából. Bp
Bálint Sándor (1980): Halál, temetés, túlvilág, In: Bálint Sándor 1980 a: 187-212
Polcz Alaine: Ideje a meghalásnak. Budapest, Magvető. 1989.
Radnóti Ilona: Temetkezési szokások a dualizmus kori Pécs zsidóságánál. JPM Évkönyve 43. 1998. 181-192.
Rihtman-Auguštin, Dunja: Biographic Items in Yugoslav and Italian Death Notices. In: Hofer Tamás-Niedermüller Péter(szerk.). Life History as Cultural Construction/Performance. Budapest, MTA Néprajzi Kutató Csoport. 1988. 310-325.
Sebestyén Károly: Háromszéki sírkövek. Néprajzi Értesítő VIII. 1907.105-110.
Sebestyén Károly: Székelyföldi kopjafák és sírkeresztek. Néprajzi Értesítő VI. 1905. 103-107.
Solymossy Sándor: Ősi fejfaformák népünkénél. Ethnographia XLI. 1930. 65-84.
Szabó Péter: „Szomorodott szívvel tudatjuk...” Jell-Kép 1981/1 29-36.
Szabó Péter: Gyászjelentések a 19. században és a 20. század elején. Ars Hungarica/1. Budapest. 1983. 87-92
Szirtes Gábor: A milleniumi Pécs. Pécs, Pro Pannonia. 2000.
Tátrai Zsuzsanna: „Gyász”. In: Néprajzi Lexikon 2. Budapest. Akadémiai Kiadó, 1979. 339-340.
Végh Kálmán: A holtak iránti kegyelem hajdan és most. Budapest, k.n. 1891.
Virt István: Halállal kapcsolatos szokások és hiedelmek Zoboralján. Budapest, MTA Néprajzi Kutató Csoport. 1987.
Viski Károly: Mi a kopjafa? Néprajzi Értesítő XI. 1910. 221-224.
Viski Károly: Szalontai fejfák vésett díszítései. Néprajzi Értesítő XIV.1913. 68-76.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei corespunde cerințelor academice și practice actuale privind abordarea religioasă și culturală a specificului diferitelor regiuni religioase. În conformitate cu așteptările comunităților epistemice – în special ale specialiștilor care activează în domeniul pedagogiei religiei și a pastoratului – studenții trebuie să fie capabili să interpreteze experiențele religioase cu gândire critică, sensibilitate psihologică și responsabilitate pedagogică.

- Din partea angajatorilor (biserici, școli, instituții educaționale și sociale) se formulează așteptarea ca

absolvenții să dețină cunoștințe interdisciplinare și abilități practice care să le permită să sprijine sensibil și profesionist dezvoltarea religioasă și spirituală a elevilor, cu o atenție specială față de provocările adolescenței și tinereții.

• Conținutul disciplinei contribuie, așadar, la formarea unei identități profesionale care este reflexivă, capabilă de dialog și orientată spre integrarea sociologice, pedagogice și teologice.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Cunoașterea conceptelor fundamentale ale culturii și regionalității Participare activă la ore	Examen	70% 10%
10.5 Seminar/laborator	Elaborarea și prezentarea unei lucrări alese din tematicile cursului și a propriei comunități.		20%
10.6. Cerințe minimale Participarea activă la cursuri și seminare, demonstrarea cunoașterii conceptelor de bază ale disciplinei, precum și elaborarea și prezentarea unei lucrări din tematica cursului. Pentru promovare este necesară acumularea a minimum 70% din conținuturile predate și realizarea sarcinilor didactice stabilite pe parcursul semestrului.			

11. Simboluri SDG (Sustainable Development Goals)

	Sustainable Development Goal	
--	------------------------------	---

Data completării

18.09.2025

Semnătura titularului de curs

Dr. Péter István

Semnătura titularului de seminar

Dr. Péter István

Data avizării în departament

01.10.2025.

Semnătura directorului de departament

dr. Péter István